

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

(อบต.ท่าข้าม)

การร่วมกลุ่มของเกษตรกรทำสวนฯ บ้านบางท่าข้าม

หมู่ที่ ๓ ต.ท่าข้าม อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี



ข้อมูลวิทยากรสัมมนาชีพชุมชน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ผู้เชี่ยวชาญ/ประสบความสำเร็จในอาชีพ)



๑. ชื่อ นายสมพันธ์ นามสกุล ไทยบุญรอด
๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๙ พฤษภาคม ๒๕๐๘ อายุ ๕๒ ปี เลขประจำตัวประชาชน ๓ ๘๔๑๗ ๐๐๗๕๐ ๑๒ ๔
๓. ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๐๑๕ หมู่ ๓ ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๔. การติดต่อ โทรศัพท์ ๐๘๔-๔๔๕๕๒๗๖ อีเมล -
๕. การศึกษา (สูงสุด) ประถมศึกษาปีที่ ๔
๖. ความเชี่ยวชาญ/ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

- ภาคเกษตร ระบุ ทำสวนผัก
- แปรรูป (OTOP/SME) ระบุ.....
- ท่องเที่ยวโดยชุมชน ระบุ.....
- อื่น ๆ ระบุ.....

๗. บันทึกความรู้ของปราชญ์/ผู้ประสบความสำเร็จด้านอาชีพ ตามที่ระบุ ในข้อ ๖

๑. ความเป็นมา

ข้อมูลองค์ความรู้จากโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน



เนื่องจากหมู่ที่ ๓ ตำบลท่าข้ามมีสภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่มเหมาะสำหรับการปลูกพืชเพื่อการค้า ประกอบกับเกษตรกรในพื้นที่เป็นบุคคลที่ย้ายถิ่นฐานมาจากภาคกลาง ซึ่งมีอาชีพทำการปลูกผักมาตั้งแต่บรรพบุรุษ

นายสมพันธ์ ไทยบุญรอด เป็นประธานกลุ่มปลูกผักบางท่าข้าม อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๐๑๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอาชีพทำการเกษตรปลูกผักเพื่อการค้า

เนื่องจากบรรพบุรุษเป็นคนภาคกลางที่มีอาชีพปลูกผักและได้ย้ายถิ่นฐานมายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการได้คลุกคลีกับการปลูกผักมาตั้งแต่เด็กทำให้นายสมพันธ์ ไทยบุญรอด มีความเชี่ยวชาญในการปลูกผัก พร้อมทั้งสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้

๒. กระบวนการ/วิธีการขั้นตอน /เทคนิค/ข้อพึงระวัง ที่ใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาอาชีพ

ระบบการปลูกพืชของกลุ่มผัก หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าข้าม ใน ๑ ปี สามารถเพาะปลูกพืชได้ ๔ รุ่น คือ ตั้งแต่กลางเดือนธันวาคม - พฤษภาคม เกษตรกรจะเริ่มทำการหว่านผักแซมในแปลงปลูกพริก ผักที่ปลูกได้แก่ คะน้า กวางตุ้ง ใบพริ้ว ฯลฯ การดูแลรักษาการใส่ปุ๋ยต่างๆ ก็จะไปพร้อมๆ กัน ทำให้เกษตรกรมีรายได้ ๒ ทาง คือ ทางผักและพริก ลดค่าใช้จ่ายเรื่องปุ๋ยในเบื้องต้น จากนั้นก็เกี่ยวกับผักเมื่อถึงเวลาและดูแลพริกต่อไปถึงเก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้วทำการถอนต้นพริกทิ้งในเดือน พฤษภาคม หลังจากนั้นก็ปลูกพืชชนิดอื่นสลับกันไปจนตลอดปี

๔. รางวัลเกษตรกรผู้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ และได้รับการคัดเลือกเป็นเกษตรกรดีเด่น ๑ ใน ๓๐ เกษตรกรสรแดง ในวาระครบรอบ ๓๐ ปี บริษัท อีสท์ เวสท์ ซีด จำกัด ปี ๒๕๕๖ หน่วยงาน บริษัท อีสท์ เวสท์ ซีด จำกัด

๕. รางวัล เกษตรกรคนเก่ง ประจำปี ๒๕๕๙ ในด้านการปลูกผักและการบริหารจัดการตลาด หน่วยงาน สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๙. ประสบการณ์ถ่ายทอดความรู้

๑. โครงการ/หลักสูตร ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน การปรับปรุงดินให้กับเกษตรกรในพื้นที่ หน่วยงาน รายการคนไทยหัวใจเกษตรกร ช่วง "รักษดิน กับ กรมการพัฒนาที่ดิน" วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๒. โครงการ/หลักสูตร การสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน บ้านบางท่าข้าม หมู่ที่ ๓ ต.ท่าข้าม อ.ทุนหิน จ.สุราษฎร์ธานี หน่วยงานสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอทุนหิน ปีงบประมาณ ๒๕๖๐

ลงนาม นายสมพันธ์ ไทยบุญรอด
(นายสมพันธ์ ไทยบุญรอด)
วันที่/...../.....

ทาง
ผลผลิต

ภาพเกียรติคุณ/รางวัลที่ได้รับ



รางวัลที่ ๑ กลุ่มผักปลอดภัยจากสารพิษ ปี ๒๕๕๖



รางวัลที่ ๒ กลุ่มส่งเสริมอาชีพดีเด่น ปี ๒๕๕๑



รางวัลคนดีศรีพูนพิน สาขาส่งเสริมอาชีพผลิตผัก ปี ๒๕๕๒



รางวัลเกษตรกรผู้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ
และได้รับการคัดเลือกเป็นเกษตรกรดีเด่น ๑ ใน ๓๐
เกษตรกรทรงคุณ ในวาระครบรอบ ๓๐ ปี บริษัท อีสท์
เวสต์ ซีด จำกัด ปี ๒๕๕๖



รางวัล เกษตรกรคนเก่ง ประจำปี ๒๕๕๙
ในด้านการปลูกผักและการบริหารจัดการ
ตลาด หน่วยงาน สำนักงาน อ.ก.ส.
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เป็นที่พึ่งของคนในชุมชน

- ได้เยี่ยมเยียนครัวเรือนสัมมาชีพอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง และเยี่ยมเยียนครัวเรือนสัมมาชีพ ไม่น้อยกว่า 2 ครัวเรือน/เดือน
- เผยแพร่ผลงานของครัวเรือนสัมมาชีพสู่สาธารณะ โดยประชาสัมพันธ์ในที่ประชุมของหมู่บ้าน ส่งเสริมให้ครัวเรือนทำป้ายครัวเรือน และการทำแผ่นพับครัวเรือนสัมมาชีพตัวอย่างของตำบล ประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักสู่สาธารณะ



การพัฒนาความรู้ความสามารถด้านอาชีพ

- ศึกษาเรียนรู้ด้านอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน เช่น การปลูกผักต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันภายในชุมชน
- การบันทึกขั้นตอนการดำเนินงานอาชีพไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
- การจัดบันทึกเทคนิคที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานอาชีพ
- การจดบันทึกปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงานอาชีพไว้ชัดเจน
- มีการจดบันทึกวิธีแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงานอาชีพให้ชัดเจนทุกครั้ง
- สร้างการเรียนรู้การจัดการทำบัญชีต้นทุน (บัญชีแปลง) และบัญชีครัวเรือน ให้แก่ครัวเรือนสมาชิก เพื่อพัฒนาความรู้ด้านอาชีพ ให้มีการทำอาชีพเป็นขั้นตอนและสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้



วันที่	รายการ	จำนวน	หน่วย
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10



ภาพถ่ายกิจกรรม วิทยากรสัมมนาซีพุมชน
นายสมพงษ์ ไทยบุญรอด หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- เข้าอบรมหลักสูตร "วิทยากรผู้นำสัมมนาซีพ"
รุ่นที่ ๒๐ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐
ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครศรีธรรมราช
- เป็นวิทยากรสัมมนาซีพชุมชน โครงการสร้าง
สัมมนาซีพชุมชน บ้านบางท่าข้าม หมู่ที่ ๓ ตำบล
ท่าข้าม อำเภอพุนพิน



การเตรียมดินก่อนการปลูก คือ หลักการเก็บผักจะทิ้งแปลงไว้ประมาณ ๗ วัน จากนั้นก็จะใส่ขี้ไก่พร้อมด้วยโคลิโม่ส จากนั้นทำการไถพรวนไปพร้อมๆ กัน แล้วทิ้งไว้ ๗ - ๑๐ วัน เพื่อให้เกิดการหมักแล้วจึงหว่านเมล็ดผัก บางครั้งเกษตรกรอาจใช้สารปราบวัชพืชที่ควบคุมการออก โดยถ้าใบวัชพืชใบแคบทิ้งไว้ ๑ วัน ถ้าเป็นวัชพืชใบกว้างทิ้งไว้ ๗ วัน จากนั้นทำการหว่านพืชผักต่อไป



การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช ซึ่งแมลงศัตรูพืชจะระบาดมากในช่วงปลายฤดูหนาว ถ้าเป็นพวกหนอนใยผัก หนอนกระทุ้งผักก็จะใช้เชื้อ BT ถ้าเป็นพวกแมลงก็ใช้สารสะเดาหรือสารเคมี แต่ถ้าเกิดการระบาดมากเกษตรกรก็จะปล่อยทิ้งโดยไม่มีการจัดการเนื่องจากทำให้ผักไม่สมบูรณ์แล้วทำให้ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

ปกติหากไม่มีการระบาดของแมลงศัตรูพืชเกษตรกรก็จะไม่ใช้สารเคมีใดๆ ยกเว้นสารพวกป้องกันเชื้อราซึ่งจะเกิดขึ้นช่วงฤดูหนาว

นายสมพันธ์ ไทยบุญรอด ได้ทำการปลูกผักจำนวน ๓ แปลงด้วยกัน ซึ่งสามารถปลูกสลับกันทำให้ได้ผลผลิตตลอดทั้งปี อีกทั้งยังมีการเลี้ยงปลาในร่องสวน มีการเลี้ยงเป็ดไว้กินไข่ สามารถช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายได้อีกทางหนึ่ง

๓. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. วางแผนการผลิตพืช - ต้องมีการวางแผนโดยใช้แนวโน้มการตลาดจากปีที่ผ่านมา และต้องผลิตให้ผลผลิตออกสู่ตลาดในช่วงเทศกาลกินเจ ยังมีกำไรมากขึ้น
๒. วางแผนการพัฒนาแปลง - โดยการปรับปรุงดิน ไถพรวน ตรวจวิเคราะห์ดิน และตากดินเพื่อให้แสงแดดทำลายศัตรูพืช โรคและแมลงที่อาศัยอยู่ให้สลายไปกับดิน
๓. ลดต้นทุนการผลิต - โดยการใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ มูลไก่ ลดการใช้ปุ๋ยและสารเคมี
๔. การจัดหาพันธุ์ดี - กวางตุ้งในท้องตลาดมีหลายบริษัทนายสมพันธ์ บอกว่าตนเลือกใช้ของบริษัทเจียไต๋พันธุ์ลูกผสมทวีผล พันธุ์ ๕ ไร่ ใช้เมล็ดพันธุ์ ๖-๘ กิโลกรัมขึ้นอยู่กับความเหมาะสม เป็นพันธุ์ที่มีลักษณะรูปทรงสวย
๕. ผลผลิตสูง - ซึ่งให้ผลผลิตมาก น้ำหนักดี สีสดสวยงามตรงตามตลาดต้องการ ซึ่งผลผลิตจากแปลงนายสมพันธ์ ไทยบุญรอด สามารถเก็บผลผลิตจำนวน ๕ ไร่ ได้ผลผลิตจำนวน ๙ - ๑๐ ตัน
๖. ราคาดี - ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุน จำหน่ายหังแมโครได้ราคาสูง ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง สรุบทักค่าใช้จ่าย ไร่ ๑ แสกว่าบาทต่อรอบต่อ ๔๐-๔๕ วัน
๗. ทำบัญชีแปลงหรือบัญชีต้นทุน ควบคู่ไปกับบัญชีครัวเรือน อย่างต่อเนื่อง
๘. การทำอาชีพต่างๆ ควบคู่กันมีความอดทนเป็นอย่างมาก อย่าเปลี่ยนอาชีพบ่อย เพราะถ้าเปลี่ยนบ่อยก็จะไม่เกิดความเชี่ยวชาญ เมื่อไม่มีความเชี่ยวชาญผลผลิตที่ได้ก็จะออกมาไม่ดีนัก

๔. เกียรติคุณ / รางวัลที่ได้รับ

๑. รางวัลที่ ๑ กลุ่มผักปลอดภัยจากสารพิษ ปี ๒๕๔๖ หน่วยงาน กรมส่งเสริมการเกษตร
๒. รางวัลที่ ๒ กลุ่มส่งเสริมอาชีพดีเด่น ปี ๒๕๕๑ หน่วยงาน กรมส่งเสริมการเกษตร
๓. รางวัลคนดีศรีชุมชน สาขาส่งเสริมอาชีพผลิตผัก ปี ๒๕๕๒ หน่วยงาน อำเภอทუნพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี